

SZKOŁA POLICJI W PILE

<https://pila.szkolapolicji.gov.pl/spp/dzialalnosc/ogledziny/sporzadzanie-protokolu/363,Zasady-sporzadzania-protokolu-ogledzi n.html>

2021-09-18, 18:19

ZASADY SPORZĄDZANIA PROTOKOŁU OGŁĘDZIN

Data publikacji 18.05.2011

Dokumentacja z oględzin

✘ Każda czynność procesowa (dowodowa) powinna być udokumentowana. W myśl art. 143 § 1 pkt 3 k.p.k. przeprowadzenie oględzin wymaga spisania protokołu. Protokół ten jest podstawowym dokumentem odzwierciedlającym przebieg oględzin. Niezależnie od sporządzenia protokołu oględzin czynność tę można udokumentować dodatkowo w inny sposób, tj. przez fotografowanie, filmowanie, nagrywanie głosu na taśmę magnetofonową lub wykonanie szkiców miejsca zdarzenia (art. 147 § 1 k.p.k.).

Należy zatem przyjąć, że oprócz protokołu oględzin - stanowiącego podstawową formę dokumentowania czynności oględzinowych - wskazane jest:

- sporządzenie tablic poglądowych ze zdjęciami fotograficznymi,
- wykonanie szkiców (planów) miejsca zdarzenia lub jego fragmentów,
- sporządzenie metryczek do śladów,
- utrwalenie czynności oględzinowych na taśmie wideo,
- sporządzenie notatki urzędowej z wnioskami pooględzinowymi, co stanowi dokumentację uzupełniającą.

Za prowadzenie całości dokumentacji z oględzin miejsca przestępstwa, w szczególności za jej sporządzenie zgodnie z wymaganiami procedury karnej i przyjętymi uzgodnieniami prowadzenia oględzin oraz za jej gromadzenie odpowiada kierujący zespołem oględzinowym (por. Procedury postępowania Policji podczas organizowania i przeprowadzania oględzin miejsca przestępstwa, s. 19-20, pkt. 12.1).

Protokół oględzin - prawidłowe sporządzenie protokołu oględzin wymaga znajomości podstawowych zasad, których należy przestrzegać.

Zasada bezpośredniości - protokół oględzin powinien być sporządzony na miejscu zdarzenia w obecności osób uczestniczących w oględzinach (dopuszcza się przepisanie go na maszynie w jednostce i dołączenie do akt wraz z oryginałem).

Zasada komunikatywności - protokół oględzin musi być tak zredagowany, aby czytający go człowiek, który nie był na miejscu zdarzenia, mógł na jego podstawie łatwo zorientować się co do istotnych właściwości tego miejsca; zakaz pozostawiania wolnych miejsc w protokole, chodzi tu o to by wszystkie rubryki protokołu były wypełnione lub zakreślone; nakaz unikania niepotrzebnych skreśleń i poprawek (poczynione należy opisać).

Zasada zwięzłości opisu - redakcja tekstu powinna być syntetyczna, zwięzła i rzeczowa; należy opisywać fakty istotne, nie przeładowywać treści niepotrzebnym opisem sytuacji; należy odwoływać się do zdjęć, szkiców, stron świata.

Zasada stosowania odpowiednich form gramatycznych - formy bezosobowej dokonanej, np. "?ślad linii papilarnych ujawniono argenteratem?"; czasu teraźniejszego, np. "?na blacie biurka leży nóż?".

Zasada dokładności - w opisie czynności podejmowanych podczas oględzin należy uwzględnić nie tylko te działania, które dały jakiegokolwiek wyniki, ale wymienić trzeba także wszystko to, co w ogóle zrobiono, tak aby czytający ten opis nabral przekonania, że rzeczywiście niczego nie przeoczono lub zaniechano; w treści protokołu nie należy używać słów

wieloznacznych, niezrozumiałych, nieostrych, np. mniej więcej, około, przypuszczalnie, w pobliżu, prawie, obok, tuż.

Zasada obiektywizmu - prowadząc oględziny, należy ściśle opisywać zastany stan faktyczny, bez zamieszczania w treści protokołu własnych wniosków i sugestii (dopuszczalne jest jednak wpisywanie oświadczeń osób uczestniczących w oględzinach), nie wolno podawać nazw substancji (materiałów), jeśli nie ma pewności co to za substancja.

Zasada zgodności dokumentacyjnej - dokumentacja uzupełniająca musi być zgodna z treścią protokołu oględzin; istnienie rozbieżności między protokołem a materiałem fotograficznym i szkicami stawia pod znakiem zapytania ustalenia z oględzin, a w konsekwencji powoduje odrzucenie przez sąd dowodu z oględzin.

Zasada jednolitego nazewnictwa - podczas redagowania protokołu konieczne jest konsekwentne stosowanie jednolitego nazewnictwa opisywanych przedmiotów; w miarę możliwości należy stosować jednolite jednostki miary, redagując tekst protokołu oględzin; stosować należy polski język literacki (zakaz stosowania gwary regionalnej lub środowiskowej).

Zasada systematyczności - w protokole oględzin należy zachować uporządkowaną kolejność opisu, zgodną z przyjętą kolejnością wykonywania czynności oględzinowych, tj. ślady należy opisywać według kolejności ich oznaczania (porównaj też: Procedury postępowania Policji podczas organizowania i przeprowadzania oględzin miejsca przestępstwa, s. 20, pkt. 12.4).

Do protokołu oględzin powinny zostać załączone wszystkie ujawnione ślady. Po opisaniu ich w protokole oględzin (zabezpieczenie procesowe śladu) powinny zostać zabezpieczone pod względem kryminalistycznym. Także pozostała dokumentacja, o której była mowa wyżej stanowi załączniki do protokołu oględzin.